

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată, în procedură de faliment, Oleg Muntean,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Tenadria”, în procedură de faliment, Oleg Muntean împotriva Societății cu răspundere limitată „Fraghelo”, Societății cu răspundere limitată „Creditactiv”, lui Dinu Manole și Feodosii Lașco cu privire la anularea acordurilor de preluare a datoriei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2017, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 16 martie 2016, lichidatorul SRL „Tenadria”, în procedură de faliment, Oleg Muntean a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fraghelo”, SRL „Creditactiv”, lui Dinu Manole și lui Feodosii Lașco cu privire la anularea acordurilor de preluare a datoriei și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 30 decembrie 2010, datoria SRL „Fraghelo” față de SRL „Tenadria” în mărime de 8500000 lei a fost preluată de către SRL „Creditactiv”, iar la data de 15 decembrie 2011, datoria enunțată a fost preluată de către persoana fizică Dinu Manole, care este și administrator al SRL „Creditactiv”.

Menționează că, la data de 30 decembrie 2011, datoria în mărime de 8500000 lei a fost preluată de către Feodosii Lașco, iar la data de 16 ianuarie 2012, acesta a decedat.

Sușține că, acordurile de preluare a datoriei solicitate spre anulare au diminuat considerabil masa debitoare a SRL „Tenadria”, acordurile vizate având un caracter fictiv și fraudulos, încheiate în exclusivitate cu scopul de a lipsi SRL „Tenadria” de dreptul său de creanță în mărime de 8500000 lei, lipsire care a afectat direct și negativ drepturile creditorilor SRL „Tenadria” în proces de faliment. Or, conform art. 39 alin. (1) din Legea insolvenței, masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolvență, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

Afirmă că, prin faptul încheierii acestor acorduri frauduloase, masa debitoare a SRL „Tenadria” a fost micșorată cu suma de 8500000 lei, mijloace bănești ce urmau a fi distribuite creditorilor entității.

Relevă că, comentariul Codului civil definește actul juridic fictiv ca acel act juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice și care este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 - intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate.

Invocă că, în speță, caracterul fictiv al acordurilor solicitate spre anulare rezidă în faptul că au fost încheiate doar cu intenția de a lipsi SRL „Tenadria” de proprietatea sa, în scopul scutirii debitorului SRL „Fraghelon” de la obligația sa pecuniară în mărime de 8500000 lei, entitate, care este administrată de către Serghei Timuș.

Declară că, prin noțiunea de fraudulos se subînțelege sustragerea de bunuri pentru a obține profit, păgubind pe altul, ceea ce presupune săvârșirea cu rea-credință, pentru obținere de foloase a unor acte de atingere a drepturilor altuia, fapt prezent în speță, deoarece SRL „Tenadria” a fost lipsită de bunul său, fiind lezat direct și nemijlocit dreptul său de creanță.

Menționează că, anularea acordurilor nominalizate este pasibilă prin norma imperativă prevăzută de art. 104 lit. lit. a) și c) din Legea insolvențării, care reglementează că, lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care a afectat drepturile creditorilor și tranzacțiile încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită.

Sușține că, art. 251 din Codul civil statuează că, reprezentantul nu are dreptul, în măsura în care nu îi este permis în mod expres, să încheie acte juridice în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu, nici în calitate de reprezentant al unui terț, cu excepția cazului în care actul juridic constă exclusiv în executarea unei obligații, iar art. 69 Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată stipulează, în alin. (1), că societatea trebuie să aibă unul sau mai mulți administratori, care administrează societatea și o reprezintă.

Afirmă că, un administrator al societății comerciale este reprezentantul de drept al întreprinderii, astfel, Serghei Timuș, fiind concomitent administrator și la SRL „Tenadria” și la SRL „Fraghelon”, a încheiat un act juridic cu sine însuși, încălcând grav prevederile normei de drept enunțate, ceea ce constituie iarăși un temei de nulitate a contractului de vânzare-cumpărare nr. 429 din 01 februarie 2012.

Relevă că, aceeași situație există și la preluarea datoriei SRL „Creditactiv” de către Dinu Manole, or, acesta are calitatea de administrator al acesteia.

Invocă că, conform pct. 6.1 alin (7) al actului de constituire al SRL „Tenadria”, de competența exclusivă a adunării generale ține aprobarea contractelor, încheiate pe sume ce depășesc de ¼ ori capitalul social.

Mai invocă că, Serghei Timuș, în calitate de administrator al SRL „Tenadria”, nu putea să nu cunoască despre limitarea inserată în statutul entității conduse de el, respectiv, și art. 226 din Codul civil este aplicabil speței.

Solicită constatarea și declararea nulității acordurilor de preluare a datoriei de 8500000 lei față de SRL „Tenadria”, încheiate între SRL „Fraghelon” și SRL „Creditactiv”, SRL „Creditactiv” și Dinu Manole, Dinu Manole și Feodosii Lașco, cu repunerea părților în poziția inițială și încasarea de la SRL „Fraghelon” în beneficiul SRL „Tenadria” a sumei de 8500000 lei.

Ulterior, lichidatorul SRL „Tenadria”, în procedură de faliment, Oleg Muntean a depus o cerere de concretizare a acțiunii, solicitând constatarea și declararea nulității acordurilor de preluare a datoriei de 8500000 lei față de SRL „Tenadria”, încheiate între SRL „Creditactiv” și Dinu Manole, Dinu Manole și Feodosii Lașco, cu repunerea părților în poziția inițială.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2017 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 10 februarie 2018, lichidatorul SRL „Tenadria”, în procedură de faliment, Oleg Muntean a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolvență și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii sau trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea instanței de insolvență este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de insolvență nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea, a apreciat arbitrar probele și a comis încălcări care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

Menționează că, caracterul fictiv al acordurilor de preluare a datoriei se confirmă prin faptul că, în cadrul ședințelor de judecată, Dinu Manole nu a putut proba nici existența acordurilor propriu-zise, solicitate spre anulare, nici efectuarea plăților în baza acestora. Or, este cert că, din moment ce Feodosii Lașco l-a substituit pe Dinu Manole în obligația de achitare către SRL „Tenadria” a sumei de 8500000 lei, ultimul trebuia să-i achite lui Feodosii Lașco această sumă.

Susține că, în ședințele de judecată, Dinu Manole a afirmat că, a achitat acești bani lui Feodosii Lașco, însă nu are la el recipisa și actul juridic de preluare a acestei datorii.

Afirmă că, în ședințele de judecată, părțile au afirmat cu vechime că, toate actele au fost transmise la SRL „Tenadria”, care este în proces de insolvență și lichidatorul nu deține toată documentația.

Consideră imposibil faptul că, la întocmirea acordului de preluare a datoriei dintre SRL „Tenadria”, SRL „Creditactiv” și Dinu Manole, datat cu 15 decembrie 2011, toate trei exemplare ale documentului să fie transmise la păstrare la SRL „Tenadria”, precum și la întocmirea acordului de preluare a datoriei dintre SRL „Tenadria”, Dinu Manole și Feodosii Lașco, datat cu 31 decembrie 2011, toate trei exemplare ale documentului să fie transmise la păstrare la SRL „Tenadria”,

Relevă că, nici una din părți nu a prezentat vreun act de predare-primire, ce ar atesta mișcarea acestor presupuse documente.

Invocă că, afirmațiile lui Dinu Manole precum că actele sunt la SRL „Tenadria” se combat cu afirmația sa precum că, actele nu s-au păstrat, deoarece conform Legii contabilității, a expirat termenul de păstrare al acestora.

Declară că, această afirmație este neîntemeiată, deoarece Legea contabilității este aplicabilă persoanelor juridice, însă ultimul acord a fost încheiat cu participarea a două persoane fizice, Dinu Manole și Feodosii Lașco.

Menționează că, instanța de insolvență a examinat cauza fără să stabilească locul aflării acestor înscrisuri, în pofida interpelărilor sale, limitându-se la afirmațiile intimaților precum că, actele sunt la SRL „Tenadria” și termenul de păstrare a acestora a expirat.

Consideră că, prin pierderea acestui drept de creanță, SRL „Tenadria” a fost prejudiciată cu suma de 8500000 lei, care trebuie să o achite SRL „Creditactiv”, precum și au fost lezate drepturile creditorilor SRL „Tenadria”.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, or, din materialele dosarului rezultă că, hotărârea instanței de insolvență a fost pronunțată la data de 22 decembrie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă de către recurent la data de 10 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolvență din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care ulterior a fost concretizată, lichidatorul SRL „Tenadria”, în procedură de faliment, Oleg Muntean a solicitat constatarea și declararea nulității acordurilor de preluare a datoriei de 8500000 lei față de SRL „Tenadria”, încheiate între SRL „Creditactiv” și Dinu Manole, Dinu Manole și Feodosii Lașco, cu repunerea părților în poziția inițială.

Instanța de insolvență, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Analizând materialele cauzei în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care este considerată legală și întemeiată.

În susținerea opiniei enunțate, se reține că, conform art. 104 lit. a) și c) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța

de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvabilitate, care a afectat drepturile creditorilor; tranzacțiile încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 07 decembrie 2010, între SRL „Fraghelon”, în calitate de împrumutător și OM „Creditactiv” SRL, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr. 04/10, conform căruia împrumutătorul a acordat împrumutatului suma de 8500000 lei, iar ultimul s-a obligat să restituie suma împrumutului și dobânda aferentă de 3000 lei până la 07 decembrie 2011 (f. d. 79).

Faptul executării obligației de acordare a împrumutului de către SRL „Fraghelon” se confirmă prin ordinul de plată nr. 68 din 10 decembrie 2010 (f. d.81), iar dovada faptului executării obligației corelative a OM „Creditactiv” SRL de restituire a sumei împrumutate nu a fost prezentată.

La data de 30 decembrie 2010, între SRL „Tenadria”, SRL „Fraghelon” și OM „Creditactiv” SRL a fost încheiat acordul privind cesiunea și preluarea datoriei, în temeiul căruia dreptul de creanță al SRL „Fraghelon” față de OM „Creditactiv” SRL cu privire la restituirea sumei de 8500000 lei a fost cedat către SRL „Tenadria” în contul datoriei acestei societăți față de SRL „Fraghelon”. Ca efect datoria SRL „Fraghelon” față de SRL „Tenadria” a fost compensată prin preluarea dreptului de creanță de către SRL „Tenadria” față de OM „Creditactiv” SRL (f. d. 84). Cu alte cuvinte, prin acordul menționat, SRL „Tenadria” a acceptat înlocuirea persoanei debitorului SRL „Fraghelon” cu persoana debitorului cedat OM „Creditactiv” SRL.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, faptul încheierii actului juridic între OM „Creditactiv” SRL, pe de o parte și Dinu Manole, pe de altă parte, precum și a actului juridic încheiat între Dinu Manole, pe de o parte și Feosodii Lașco, pe de altă parte nu a fost confirmat prin administrarea unor dovezi admisibile conform exigențelor art. 122 alin. (1) CPC, coroborat cu art. art. 210 și 211 din Codul civil. Or, nici recurentul-reclamant și nici intimații-pârâți nu au prezentat dovada scrisă a existenței actelor juridice, anularea cărora se cere, cu atât mai mult dovada scrisă a executării obligațiilor în temeiul actelor juridice menționate (dovada plății efective a sumei de 8500000 lei), iar în asemenea circumstanțe, se constată că, astfel de acte juridice nu există.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de insolvabilitate corect a concluzionat că, motivele de anulare a actelor juridice existența cărora nu a fost probată nu pot fi analizate din cauza lipsei posibilității de verificare a temeiniciei acestora în raport cu actele juridice anularea cărora se cere.

La caz, se mai reține că, în temeiul art. 20 din Constituția RM și art. 5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime și nici unei persoane nu i se poate refuza apărarea judiciară din motive arbitrare.

În același timp, în temeiul art. 27 alin. (1) și (2) CPC, participanții la proces, în primul rând părțile, au posibilitatea de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, având în vedere faptul că, instanța de judecată nu este în drept să impună reclamantului respectarea unor cerințe, altele decât cele care rezultă din caracterul imperativ al prevederilor legale, precum și ținând cont de dreptul reclamantului de a prezenta documentele pe care își întemeiază pretențiile și pe care le consideră că au forță probantă, se constată că, lichidatorul SRL „Tenadria”, în procedură de faliment, Oleg Muntean, în susținerea acțiunii, nu a prezentat suportul probant, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, enunțat mai sus.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de insolvență temeinic și legal a respins acțiunea ca neîntemeiată, iar argumentele invocate de către recurent în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea instanței de insolvență este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată, în procedură de faliment, Oleg Muntean.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Tenadria”, în procedură de faliment, Oleg Muntean împotriva Societății cu răspundere limitată „Fraghelo”, Societății cu răspundere limitată „Creditativ”, lui Dinu Manole și Feodosii Lașco cu privire la anularea acordurilor de preluare a datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Luiza Gafton

Mariana Pitic